Biblioteca
Universităţii Iaşi

IB-289

ÎNVĂŢĂTURA COMUNISTĂ

ŞI

„RAIUL BOLŞEVIC"

SCRIERE PENTRU SĂTENI

DE

EUGENIU POTORAN

ORADEA
TIPOGRAFIA ROMÂNEASCA
1933

23 JAN. 1934
Bibliotecca Universității Iași
ale 2391

ÎNVĂȚĂTURA COMUNISTĂ

ȘI

„RAIUL BOLȘEVIC"

SCRIERE PENTRU SĂTENI

DE
EUGENIU POTORAN

ORADEA
TIPOGRAFIA ROMANEASCĂ
1933

BCU IAȘI / CENTRUL UNIVERSITAR

Cu aprobarea cuvenită.

I. ÎNVĂȚĂTURA COMUNISTĂ.

Trăim vremuri grele. Grija zilei de mâine ne dă mult de gândit și greutăți din ce în ce mai mari ne stau în cale. Sărăcia ne îndeamnă să nu mai avem încredere în nimenea, să nu ascultăm de legile dumnezeești și omenești și nu căutăm decât la traista noastră. Privim cu ochi răi în curtea vecinului, la boii lui, la plugul lui, la familia lui și de vedem că îi merge mai bine ca și nouă, îi pizmuim casa și ne roade mereu întrebarea: de ce-i el mai altfel ca și mine?

Pizmuim traiul preotului, învățătorului, ori al altor slujbași ai Statului, cari își au rostul lor. Îi credem de cei mai leneși, ori cel mult oameni cari lucrează ușor, fără multă bătaie de cap, deși munca și datoriile lor nici pe departe nu le cunoaștem.

Poate că mai este acolo într'un colț al sufletului nostru gândul bun, că tot n'avem dreptate, căci rânduiala lăsată de Dumnezeu, ca fiecare să steie la locul lui, oamenii n'o pot schimba, totuși, când ni se dă prilej, îi hulim și chiar îi suduim în fel și chip, crezându-i pricina răului nostru. Uităm, însă, că dacă nouă nu ne merge bine, cum le va merge lor?

Ascultăm mai ales prin târguri vorbele unor oameni fără căpătuială, despre fericirea unor țări în care pătura de jos, așa și așa e de cinstită și luată în seamă. Luăm de bani buni tot ce ne spun aceste ca-

dreptăţiţi, furaţi de stăpânii lor, şi-i chema la luptă împotriva domnilor mari, băgându-le gărgăuni în cap, cum că ei ar fi chemaţi să stăpânească lumea. Muncitorii când văzură despre ce-i vorba, au început să se mişte. S'au strâns laolaltă în adunări mari, din toate locurile şi ţările, şi după învăţătura lui Carol Marx şi-au făcut un program, chemându-se *comunişti*, iar mai târziu, cei ce au pus stăpânire pe Rusia, *bolşevici*. Aşa apoi zi cu zi şi-au aflat tot mai mulţi partizani, şi au început să învârtească tot mai multe capete.

Învăţătura acestor oameni, pe care nici partizanii lor fără multă ştiinţă de carte nu o cunosc, învăţătură scoasă din cărţile lor şi cu care se ştiu bine lăuda, o spunem în cele următoare. Pentru a o prinde mai uşor, am împărţit-o în puncte, unde vom spune şi credinţa noastră, să vedem întru cât am putea primi să ne schimbe vieaţa aşa cum vreau ei.

1. Nimenea nu va mai avea casa sa, pe care s'o numească a sa, căci toate casele vor fi ale tuturora. Muncitorii vor locui în casele, pe cari le vor lua dela domni, ori dela cei cu stare, cari vor fi scoşi din ele.

2. Toate relele din lume le aduce pământul, având unii mult, ori mai puţin, iar alţii nimic. Nimenea nu va putea spune: „Acesta-i pământul meu, pe care îl lucrez cu puterile mele şi a cărui roadă o voiu pune în sacii mei, în hambarul meu, căci pământul nu e al unuia, ci al tuturora. Niciun jugăr de pământ nu-şi va avea stăpânul său, căci toţi vor fi stăpâni şi toţi vor lucra pentru toţi.

3. În împărăţia comunistă nu va fi niciun război, pacea şi buna înţelgere va stăpâni în tot locul.

4. În împărăţia comunistă nu va fi nici o asuprire, toţi vor fi pe o formă, toţi vor trăi ca fraţii.

5. Muierea în împărăţia comunistă nu va mai fi sub porunca bărbatului. Ea va trăi cum va vrea, se va însoţi când şi cu cine-i place. Pruncii îi va creşte statul cu cheltuiala lui.

6. Toată agoniseala — capitalul — bogaţilor şi mai vârtos a patronilor unde lucrează muncitorii, va fi luată, căci ea e peste trebuinţă, e tâlhărie, ea a ieşit din plus-valoare — cum o numeşte Carol Marx — adecă o parte din plata muncitorului luată pe nedreptul de stăpân.

Să vedem ce-i plus-valoarea asta din care fac aşa mare sperietoare comuniştii.

Un stăpân tocmeşte lucrători să facă cisme, pe cari le vinde apoi, să zicem, cu 250 lei perechea. Stăpânul, însă, a avut cu lucrarea cismelor, următoarea cheltuială:

Chiria atelierului şi prăvăliei	25 lei
Pielea, talpa, aţa şi altele	100 „
Plata lucrătorilor	60 „
Dobânda după banii băgaţi în lucru	25 „
Cheltuiala toată:	210 lei

Aşa dar el a câştigat la perechea cea de cisme 40 lei. Aceşti 40 lei ar fi plus valoarea — adecă bani câştigaţi pe nedrept, muncă neplătită, căci el n'a avut decât o cheltuială de 210 lei. Lucrătorul munceşte mai mult decât i se plăteşte, din care muncă se îmbogăţeşte stăpânul.

Un alt punct din învăţătură ar fi, că Dumnezeu

nu este, şi numai oamenii proşti, cu preoţii, l-au scornit. A te ruga lui e o prostie, căci n'ai cine să te asculte.

In împărăţia comunistă toate vor fi ale tuturora: pământul, fabricile, minele, drumurile de fier, uneltele de lucru. Roada muncii se va împărţi pe comune, dându-se fiecăruia cât i se cuvine după munca lui.

Frumos program, frumoasă învăţătură, nu? Cât p'aci să credem tot ce am citit până aci, să ne facem cei mai aprinşi comunişti, nu? Dar spune vorba noastră înţeleaptă: »Oricât ai ascunde mâţa în sac, căci unghiile tot i se văd afară«. Aşa stăm şi cu învăţătura asta frumoasă. De o vom cunoaşte mai bine, vom vedea că are nişte unghii, cari ştiu tare rău sgâria şi vom învăţa să ne ferim de ea. Pentru aceasta să ne apropiem cu gândul de raiul pământesc ce ni l-ar aduce.

1. *Luarea caselor, a locuinţelor.* E o mare prostie. Un lucru care nu se va face niciodată, căci mare şi puternică e legea sădită de Dumnezeu în om, prin care el trebue să-şi clădească un adăpost, o colibă, o casă, în care să se ferească pe sine şi familia de frigul iernii, de căldura verii, de ploaie şi de toate relele vremii. Aşa a lăsat-o Dumnezeu şi oamenii de când sunt n'au călcat nici cu cel mai mic paş această lege. Fiecare om şi-a avut casa sa, oricât de sărăcuţă şi n'a lăsat pe nimenea să-i strice traiul. Dacă o pasăre, fie ea cum o fi, rea ori bună, îşi are cuibul său; dacă un animal fie de casă, fie sălbatic, are un adăpost; atunci numai omul să nu poată spune, că asta e casa mea, făcută de mine, ori lăsată de tata,

ori cumpărată din sudoarea mea? Dacă o rândunică, ori altă pasăre face atâta larmă, când pruncii răi îi strică cuibul, atunci omul se va uita liniştit cum îi scot lucrurile din casa lui, mutând în locu-i pe cine ştie cine, iar pe el şi familia ducându-i nu ştiu unde?

La oraşe nu tot insul îşi are casa lui, ci şade în casele altora luate în chirie. Şi-acum vii tu comunist, care vrei să fericeşti pe toată lumea şi fără nicio vorbă îl vei arunca în mijlocul uliţei? Unde-i dreptatea învăţăturii tale? Minciună! Tâlhărie!

2. In al doilea punct — precum am văzut — cer ***luarea pământului dela toţi gospodarii, în favorul Statului,*** care să-l dea plugarilor pentru lucru, schimbând stăpânii în tot anul, şi tot Statul să împărţească roada fiecăruia după cum şi cât a lucrat. O altă mare prostie. Dumnezeu a spus celor dintâi oameni: »Creşteţi şi vă înmulţiţi şi moşteniţi pământul«. Şi toti oamenii din toate vremurile n'au făcut decât să împlinească această poruncă.

Pământul la început era nelucrat, pustiu, până ce oamenii, înmulţindu-se, s'au împrăştiat în toate părţile, au ocupat ici o bucată de loc, mai încolo alta şi tot aşa neamuri după neamuri, până n'a mai rămas nimic de înstăpânit. Bucata de loc an de an o au lucrat, i-au cules roadele şi o a chemat fiecare familie, cu tot dreptul, a sa. Pământul a fost lăsat, la moartea părinţilor, pruncilor şi tot aşa din tată în fiu până în ziua noastră.

Cum vii tu atunci comunistule şi spui, că pământul n'are stăpân?

Biblioteca Universitară

Dar să zicem, că ne-am învoi să ni se ia pământurile şi să se dea Statului, ca apoi Statul să ne împartă pentru lucrat orice loc. Dar şi atunci suntem tare departe de dreptate. Căci omul e om şi atunci cei cari ar fi încredinţaţi cu împărţirea nu se poate să nu tragă mai mult la neamurile, la prietenii, la cunoscuţii lor şi iată că ăştia ar avea pământurile cele mai de frunte, iar noi ne-am alege cu cele date la întâmplare. Ba te pomeneşti, că şi în ochii comunistului banu-i ban şi numai să i-l araţi şi te pomeneşti şi tu în rândul celor mai buni prieteni. Dar mai este ceva.

Cum se vor înţelege cei ce lucrează laolaltă? Unul va spune una, altul alta, ba că aşa să facem şi ne va merge mai bine, ba nu aşa şi de aici apoi sfadă, ură, ba şi bătaie. Căci dacă doi fraţi, nu pot lucra laolaltă averea părinţească, ba că unul face aşa, ba altul nu ştiu cum, dar cum se vor înţelege atunci străinii?

Apoi un om stăpân pe casa sa, pe averea sa îşi lucrează pământul cu mare tragere de inimă, se frământă, caută cum ar ieşi mai bine, face planuri şi o face pentrucă toată grija e pentru averea lui, pentru lucrul lui, pentru familia lui. Dar cum vei osteni tu în lucrarea unui pământ, care la anul nu va mai fi al tău, din a cărui roadă nu va ajunge în casa ta, căci ţi-o vor lua şi-o vor amesteca cu a altora şi numai aşa ţi se va împărţi şi ţie cum şi cât vor crede de bine. Pământul nu va da aproape nimic, sărăcia se va lăţi şi cei cari o vom simţi mai bine vom fi noi cu toţii.

3. Minciunile cu pacea, buna înţelegere şi frăţietatea din împărăţia comunistă le lăsăm cam deodată. Ne vom ocupa de ele, când vom vedea ce au făcut comuniştii în Rusia. Tot aşa şi cu ceea ce au făcut cu Biserica şi cum hulesc pe Dumnezeu.

4. Să ne oprim acum la ***muierea*** comunistă. Ea — spun comuniştii — nu va mai fi sub porunca bărbatului. Il va lăsa când îi place şi se va însoţi cu cine-i place. Pruncii îi va creşte Statul după voia lui, iar părinţii nu se vor amesteca în creşterea lor.

Altă prostie.

Dumnezeu a lăsat ca muierea şi bărbatul să trăiască împreună, legaţi prin căsătorie, ca astfel uniţi să poată învinge mai uşor greutăţile vieţii. Pruncii născuţi din căsătorie legiuită să fie crescuţi în dragostea şi grija părinţilor, pentru a le fi sprijin în viaţă şi mai ales în zilele neputincioase ale bătrâneţelor. Şi atunci vine comunistul şi cere ştergerea căsătoriei. Bărbatul nu mai are niciun drept asupra muierii şi ea poate să-şi facă de cap? Cum îţi va veni ţie gospodar de omenie, când te pomeneşti cu vorba muierii: »m'am săturat de tine, mă duc în altă parte«. Ori dacă nici nu se va duce, da trăieşte cu cine vrea în casa ta şi tu ce-i poţi face?

S'au ce vei gândi tu atunci, când fata ta, lumina ochilor tăi, se va însoţi cu toţi nemernicii şi stricaţii, fără voia ta şi fără să-i poţi spune un cuvânt, căci legea îi dă dreptul? Nu vei putea spune apoi nimic, când feciorul tău, carne din carnea ta, îl va lua Statul şi-l va creşte Statul cum va vrea. De va ieşi din

ei un om de nimică, un fărădelege, tu n'ai cuvânt, căci legea îl apară. Asta-i fericirea comunismului?

5. Partea aceea, apoi din program cu care asmuţesc pe lucrătorii neştiutori asupra stăpânilor ***e plus valoarea.*** Comuniştii cu aceasta strigă în gura mare, că muncitorii sunt înşelaţi şi duşi de nas de stăpâni. Adevărul e, că ei îi înşeală şi-i duc de nas, căci ei ştiu târgui nevoile, făgăduindu-le câte în lună şi în soare.

Precum am văzut, sperietoarea asta mincinoasă de plus-valoare ar fi o hoţie şi o nedreptate. Cei 40 de lei primiţi peste preţul perechii de cisme sunt traşi din plata lucrătorului. Căci — zice Carol Marx şi partizanii lui — un stăpân nu poate cumpăra pielea, talpa, aţa şi celelalte, decât cu atâta cât fac ele, cât ajung şi nici cu un ban mai mult. Stăpânul apoi nici nu-şi poate vinde marfa peste costul ei, nici lui nu-i plăteşte nimenea mai mult, decât cât ajunge perechea de cisme. — Minciuni!

Un stăpân poate cumpăra pielea, talpa, aţa şi celelalte cu mai puţin decât fac ele. Asta se întâmplă când se lesnesc lucrurile; când un negustor dă faliment şi e silit să-şi vândă lucrurile pe preţ de nimica; sau când se află pe piaţă prea mult material de lucru şi atunci negustorii, care de care se sileşte să vândă mai mult şi deci mai lesne şi atunci stăpânul dă mai puţin decât face (plăteşte) pielea, ori talpa. Prin urmare şi de aici poate să câştige.

Să spui, apoi, că stăpânul nu poate vinde cismele numai cu atâta cât plătesc, e iarăşi un lucru negândit.

La un târg, să zicem, nu se vând cisme, ori alte încălţăminte decât într'o şatră (baracă). Cumpărătorii n'au ce face, trebue să se ducă numai acolo. Şi atunci, oare negustorul, când se vede numai singur în tot târgul, nu va scumpi marfa? Ba, da! Şi iată, că el capătă pentru încălţăminte mai mult decât ar plăti ele. S'au unde mai pui, că un negustor are o marfă rară şi trebuincioasă, crezi, că va cere pentru ea numai atâta cât plăteşte? Nicidecum! La aceste se mai poate adăuga şi înşelăciunea. Un stăpân oarecare pune la cisme printre talpă şi carton (hârtie groasă) şi el o vinde ca şi talpă cum se cade. Şi câte şi câte alte apucături negustoreşti. Vorba e, că poate câştiga şi aici.

E o minciună şi încă mare minciună să spui, că stăpânul fură din plata lucrătorului în felul, că el e luat cu ziua şi nu e plătit decât cu ceasul. D'apoi lucrătorul acela, când se bagă la lucru, nu ştie el câte ceasuri are de lucrat la zi? Şi apoi nu cere el plata după socoata lui? Pe lângă asta, dacă se vede neîndreptăţit, se poate plânge la tovărăşia lor, care pentru aceea e pusă să se îngrijească de ei.

Aci n'avem de gând s'apărăm pe nimenea, dar adevărul acesta este. Nu zicem, că nu sunt stăpâni de aceia, cari târguiesc sărăcia lucrătorilor, dar asta nu e la toţi şi de aceea cele spuse de Marx şi tovarăşii lui nu se întâmplă şi nici nu se pot întâmpla în felul spus de ei.

Aşa dar cei 40 de lei — plus valoarea — nu sunt luaţi din plata muncitorilor, ci ori din cumpărarea mai

lesne a materialului de lucru, ori din vinderea mai scumpă a marfei. E la mintea oricui, că stăpânul trebue să mai şi câştige ceva cinstit şi bine chibzuit, căci nimenea nu-şi bagă banii acolo de unde ştie, că nu va câştiga. Şi asta e pe tot dreptul.

Şi atunci, cum vine comunistul să spună, că toată agoniseala celor cruţători e muncă furată şi deci trebue luată? Adecă un om de omenie dacă a pus ban lângă ban, n'a aruncat în vânt nimic, ci a adunat sărguincios pentru el şi familia lui, să vină el cu legea lui să-i risipească sudoarea? Frumoasă lege!

Spun unii oameni învăţaţi şi cu frica lui Dumnezeu, că toată învăţătura asta şi aţâţarea cu minciuni a muncitorilor nu e decât un lucru jidovesc. Ştim — spun ei — că jidovul numai aceea caută, să nimicească pe creştini. Rânduiala şi legea lăsată de Domnul Hristos nu-i place lui de fel. Şi tot gândindu-se, cum ar strica mai uşor legea creştinească, a aflat învăţătura asta plină cu minciuni. Intâi să prostească pe muncitori, cari să facă revoluţie, apoi să ne nimicească conducătorii, ca la urmă să se cocoţeze ei la cârmă să ne bage în jugul lor şi să ne învârtească după plac.

Poate că este aşa, deoarece cei cari s'au făcut cei mai mari propovăduitori ai comunismului şi bolşevismului au fost şi sunt jidovii cei cu o leacă de ştiinţă de carte.

Ni se aduc şi probe, în faţa cărora nu ne putem da înapoi. Aşa un învăţat din America, Ford, face socoteala jidovilor, cari au fost la cârmă în Rusia.

Aşa:

Consiliul comisarilor poporului	are	22	membri,	din cari	jidovi	17
Comisariatul de războiu	„	45	„	„	„	35
„ afacerilor străine	„	16	„	„	„	13
„ de finanţe (vistierie)	„	30	„	„	„	24
„ de justiţie (dreptate)	„	21	„	„	„	20
„ instrucţie publică	„	52	„	„	„	42
„ ocrotiri sociale	„	6	„	„	„	6
„ de muncă	„	8	„	„	„	7
Onzelari	„	41	„	„	„	41

Aşa dar în cea mai mare parte sunt jidovi. Se află şi un mic număr de creştini, dar numai botezaţi creştini când erau prunci, căci după vieaţa dusă de ei sunt cei mai mari păgâni, dar sunt duşi de nas de jidovi după plac şi fac ce le poruncesc ei.

Pe lângă aceasta, cum se poate — spun aceeaşi bărbaţi învăţaţi, că în Rusia sinagogile jidoveşti n'au niciun necaz, ba creşte numărul lor în unele locuri, pe când bisericile creştine una după alta le închid? Nu e aici oare mâna jidovului?

Asta ar fi în puţine vorbe toată învăţătura comuniştilor, care ar aduce oamenilor cel mai bun şi mai liniştit traiu. Răul e, că nu sunt toţi oamenii orbi şi-şi mai dau osteneala să judece drept şi văd tare uşor, că nu e tocmai greu să n'asculţi tot ce se spune bun şi frumos despre un lucru, pe care toţi cei cu cap îl ştiu de rău şi negru.

Dar nu ne este oare cea mai bună pildă Rusia, unde toată rânduiala ţării s'a făcut după învăţătura asta? Ba tocmai acolo se vede cum i-a fericit pe cei din Rusia, săracii de ei, şi cum ne-ar mai ferici şi pe noi şi pe toată lumea.

Pentru aceasta să ne apropiem cu gândul de ţara aceea amărîtă şi să vedem cum stau lucrurile acolo, scriind aci după putinţă despre »raiul bolşevic« şi cum se află oamenii în fericirea lui.

II. „RAIUL BOLŞEVIC".

Omul nu fuge de bine niciodată, căci doară în toată vieaţa noastră pentru bine ne luptăm şi binele îl căutăm. Aţunci cum am putea înţelege, că în crâncena iarnă din 1932 zeci şi sute de Români de pe pământul rusesc cu preţul vieţii lor au trecut peste apa Nistrului (apa curgătoare care ne despărteşte ţara de Rusia) în ţara noastră, fugind din locul acela, pe care îl numesc atâţia »raiu bolşevic«? De bună seamă, că e ceva la mijloc şi »raiul« n'o fi tocmai raiu, ci o fi cea mai muncită vieaţă pământească, un iad în toată legea. Şi e tocmai aşa.

S'au scris multe, puţine, tare puţine bune, dar un şir nesfârşit de rele despre stăpânirea comunistă, bolşevică din Rusia. Tot mai erau unii alţii în îndoială, pe ici, pe colea, asupra celor scrise, ori auzite. — Poate e altcum! E greu să scrii lucrurile dintr'o ţară străină, când n'o cunoşti cu deamăruntul, şi altele de felul ăsta. Acum, însă, când auzirăm adevărul adevărat chiar din gura refugiaţilor nu mai putem sta o clipă la întrebare. Ba ei au spus şi lucruri, cari nu s'au scris în nicio carte.

»De 15 anii fraţii noştri transnistrieni (de dincolo de Nistru în ţara bolşevică) poartă cel mai greu jug de robie, trupească şi sufletească, ce a fost purtat vre-odată de vre-un popor.

Nici o stăpânire din lume nu a iscodit vre-odată

mijloace mai deavoleşti pentru nimicirea moldovanului (şi a Românului peste tot), ca stăpânirea bolşevică din Rusia. A născocit o republică sovietică (adunare) moldovenească, de-alungul Nistrului, numai pentru ca să-i fie mai uşoară ştergerea de pe pământ a neamului moldovenesc.

Din această republică moldovenească sovietică, ruşii bolşevici voesc să facă, de-alungul Nistrului românesc, o fâşie de pământ curăţită de orice suflet moldovenesc. Pentru ca să poată face asta, moldovenii transnistrieni sunt despoiaţi de pământurile lor, de vitele lor, de casa lor. Pe bărbaţi îi trimit să moară în pădurile Siberiei îngheţate. Pe femei le despart de soţii lor. Pe copii îi împrăştie de-a lungul şi de-a latul Rusiei, ca să-şi uite de părinţi şi de neamul din care se trag. Pe fraţi şi pe surori îi asmuţă unii contra altora şi împotriva părinţilor. Nu-i lasă să-şi facă nici semnul Sfântei Cruci. Mortul n'are îngăduinţă să aibă la căpătâi o cruce, nici să-i ardă vre o luminărică la cap. Bisericile moldoveneşti sunt prefăcute în ruine (dărâmături) ori în lăcaşuri de stricăciune. Nici o sărbătoare creştinească nu-i îngăduită, precum nu sunt îngăduite nici botezul şi 'nmormântarea creştinească, nici rugăciunea. Clopotele sunt sparte şi prefăcute în arme de război. Icoanele le sunt arse şi batjocorite. Preoţii moldoveni sunt vânaţi şi ucişi ca fiarele sălbatice. Moldovenii cari încearcă să-şi mântuiască trupurile şi sufletele, trecând Nistrul ... sunt omoriţi ca muştele.«

Așa scrie vrednica gazetă »Cuvânt Moldovenesc« din Chișinăul Basarabiei cu litere mari, negre, în semn de jale pentru sângele de Român nevinovat vărsat de bolșevici.

O, e fără de seamăn groaza ce te apucă numai când te gândești la grămezile acele de oameni, bărbați, femei și prunci, în miezul iernii sdrențoși, înfometați, omoriți fără milă pe țărmurele și în apa Nistrului!

»Numai vre-o câteva zeci au scăpat la noi, dintre cari mulți sunt răniți de pușcă, de mitraliere și de granatele aruncate de soldații bolșevici. Ciasuri întregi se auziau bubuiturile, ciasuri întregi și neîntrerupt se auzeau de la noi țipetele de durere a celor răniți, a celor străpunși și chinuiți diavolește cu baionetele. Erau sbierete de durere a bărbaților, a femeilor și a copiilor. Bolșevicii n'au cruțat pe nimeni, nici copii nevârstnici, nici femei neputincioase, nici pe cele însărcinate. Pe toți — pe câți i-au putut ajunge — i-au omorît. Că așa este porunca stăpânirii bolșevice; să nu mai rămâie picior și suflet de moldovean în Rusia.

Locuitorii din dreptul celor patru locuri de moarte au văzut cum bieții moldoveni transnistrieni au fugit și s'au împrăștiat atunci când soldații bolșevici au tăbărît sălbatec asupra fugarilor. Îi vedeau cum cădeau, cum cereau dela noi basarabenii ajutor prin gesturi (arătări, semne făcute cu mâna). Le auziam vaetele și strigătele de ajutor. Și nu le putea veni nimeni în ajutor. Astfel au pierit unul după altul, ca niște mucenici creștini...

Trupurile lor au fost lăsate acolo unde le-a ajuns moartea ca să fie de arătare înfricoșătoare celorlalți frați moldoveni cari ar încerca să treacă Nistrul în România, la frații lor. Vor fi mâncate de fiarăle sălbatice, căci așa-s poruncile bolșevicești.

Nu vor avea nici o cruce la căpătâi. Nimeni acolo nu le poate aprinde o luminare la cap. Nici un clopot de biserică nu va jeli moartea lor. Nici un locuitor nu va putea face cruce rugând pe domnul Dumnezeu pentru odihna celor prăpădiți. Nici un preot nu va rosti (zice) o rugăciune a morților. Căci acolo în Rusia, stăpânită de comuniști, nu-i voe să faci astfel de lucru plăcut lui Dumnezeu,« scrie aceeași bună gazetă pentru popor.

Și-atunci nu credem fără folos a scrie și noi aici ceva despre Rusia, să vedem cum se arată învățătura comunistă când e la adecă. Poate fi ea fericitoare pentru oameni, ori le aduce cele mai mari nenorociri? De bună seamă, că nu ne apucăm de un lucru ușor. Ne vom nizui să spunem cam tot ce știm despre Rusia, ori din cărțile scrise de creștini de ai noștri, ori de bolșevici, și și mai bine din cele spuse de refugiați.

Bolșevicii, după ce au omorît pe împărat și pe cei mai mari bărbați ai împărăției rusești, puseră mâna pe cârmă. Pentru Rusia începea o viață nouă, viață de iad. Toate legile, toată rânduiala de până atunci au fost schimbate. Alta era credința și învățătura împăratului și de totului alta a bolșevicului.

Sabia nu trecea o zi să n'aibă de lucru şi temniţele ceas de ceas se umpleau cu potrivnicii bolşevicilor. După ce oamenii nu mai avură încotro, tăcură şi au fost constrânşi să se împace cu noua rânduială. Bolşevicul n'a stat nicio clipă odihnit. Orice urmă din împărăţia cea veche trebuia ştearsă. Învăţătura comunistă trebuia să-şi arate roadele. Şi ea, biata prostie omenească şi le-a arătat.

1. Au început cu *Dumnezeu*. Bolşevicul nu va crede în Dumnezeu, căci El n'a fost şi nici nu este. Dumnezeu e o născocire popească şi trebuie scos din inima oamenilor. Şi deoarece pe Bunul Dumnezeu nu-l puteau lua nemernicii faţă la faţă la întrebare, se năpustiră mai întâi asupra Bisericii Lui: căutând s'o şteargă de pe faţa pământului. Pentru aceasta au adus o lege, care spune, că Statul nu mai are nimic cu Biserica, nu va ţinea legile Bisericii, sărbătorile, duminecile, nici nu se va îngriji de religie.

A căutat apoi să învinuiască cu tot felul de minciuni pe conducătorii Bisericii ortodoxe; (în Rusia cei mai mulţi sunt ortodocşi) şi i-a băgat în temniţă, ori i-a trimis în pământul pustiu al Siberiei, unde e întotdeauna iarnă. Pe cei rămaşi i-a plătit, ori le-a spus, că dacă nu ţin cu ei şi nu fac ce le-or porunci, îi vor trimite pe urmele celorlalţi. Vai şi amar de starea Bisericii ortodoxe în Rusia!

Să nu credem, însă, că cea catolică n'a avut şi n'are nimic de îndurat. Doamne fereşte! Îşi are şi ea partea chinului cu vârf şi îndesat.

»In anii 1921 şi 1922, foamea punea stăpânire pe Rusia; mai mult de 20.000.000 (milioane) de vieţi aveau să fie secerate... Intr'o zi au sosit cu de ale mâncării nouă Preoţi catolici şi 3 fraţi (călugări): Pius XI (Papa dela Roma), urmând faţă de norodul rusesc dărnicia lui Benedict XV (care a fost Papă înainte de Pius XI.) hotărîse a doua zi după alegerea sa, plecarea acestor doisprezece. După câteva luni, ei nutriau zilnic o sută şeasezeci de mii de copii. Moskva (cel mai de frunte oraş al Rusiei — cum e Bucureştii la noi) îngăduia ca ei să dea de mâncare într'acele mii de bucătării pe cari ei le făcuseră. Moskva însă nu le da voie să facă nici un fel de slujbă dumnezeească publică...« Şi ca mulţumită pentru binefacere, bolşevicii aveau de gând, ca în sfânta şi marea Vinere a Paştilor să omoară un episcop catolic nevinovat.

»In noaptea de spre 3 Martie 1923 Monsegniorul Cieplak, Arhiepiscopul ajutător al Petrogradului, ajutorul cel dintâi al acestuia, Monsegniorul Budkiewicz, Monsegniorul Fiodorov, exarchul catolic de rit oriental şi alţi 12 Preoţi catolici erau poftiţi să vină la Moskva: Trebuia, ca ei să fie acolo la 5 Martie. Păstoriţii lor i-au însoţit până la gară, îmboldiţi (mânaţi) de o dureroasă presimţire, că vorbele cari aveau să le schimbe, erau cuvintele despărţirii celei mai de pe urmă. Inainte de a pleca trenul toţi credincioşii au îngenunchiat. Binecuvântarea Preoţilor, cari plecau... răspundea la rugăciunile acestei mulţimi...

In Moskva câteva zile, părâţii au fost lăsaţi slo-

bozi. Au fost plimbaţi prin oraş pe un camion descoperit...

In seara Duminecii stâlpărilor (Floriilor) s'a hotărît să fie omorîţi doi: Episcopul Budkiewicz şi Episcopul Cieplak. In teatrul din Moskva a avut loc această judecată. Pe scenă la stânga, pârâţii; la dreapta aceia cari au îndrăznit să-şi zică »judecători« şi la spatele lor, nerăbdători de a-şi înroşi mâinile lor, sentinele roşii. Monsegniorul Cieplak de îndată ce a auzit sentinţa, s'a ridicat în picioare. De trei ori el binecuvântă mulţimea venită în teatru ca să caşte gura... In sală unii plângeau.

In zadar au fost plângerile poporului să nu omoare pe bunii episcopi, căci nimenea nu i-a ascultat. Atâta doar, că episcopului Cieplak i-au mai dat o leacă de păsuire, dar episcopul Budkiewicz trebuia să moară în curând. N'au lăsat să-i aducă nici sfânta cuminecătură şi groaznică i-a fost moartea. De cu ziuă l-au scos din temniţă de sub pământ »l-au împins sălbatec printr'un coridor (gang) întunecos; el a căzut, şi-a sfărmat fluerul piciorului; l-au închis peste noapte, fără paie, fără scaun, cu tâlharii de rând...« In seara din Vinerea mare l-au scos de acolo. Fiindcă »nu mai putea merge, a fost târât de urechi până la corpul de gardă; pe drum i-au fost luate vestmintele... Una din urechi îi fusese ruptă!« Şi tot aşa l-au târât până într'o sală unde nemernicii conducători îşi petreceau. Acolo unul dintre ei, în râsetele diavoleşti ale celorlalţi, a scos revolverul şi l-a împuşcat ca pe un câine. Trupul l-au ars să nu rămână nicio urmă despre fărădelegea lor. — Şi câte alte grozăvii se întâmplă cu bieţii preoţi şi credincioşi, cari nu ştiu ceasul, când se vor pomeni întemnitaţi şi omorîţi.

Deoarece aşa numai fără vină nu prea pot face nimic; nu se pot acăţa de om; caută ei şi născocesc fel de fel de vicleşuguri, cu cari prind preoţii.

Aşa într'o noapte au prins şi dus la temniţă pe bucătăresele şi servitorii preoţilor şi nu le-au dat să mănânce nimic câteva zile. Când au crezut că-s destul de flămânziţi prinsonierii, i-au dus într'o cameră unde era o masă întinsă plină cu bunătăţi, şi le-au spus, că dacă vor spune lucruri rele despre preoţi, le vor da lor bunătăţile; dacă nu, îi aşteaptă moartea. Când văd că nu răsbesc, atunci le dă să-şi scrie numele pe o hârtie, care ar spune că preoţii lor sunt oameni sfinţi şi buni păstori. De bună seamă că adevărul nu ţi-e teamă de Dumnezeu să-l spui, şi îşi scriu numele. Când colo au fost înşelaţi, căci hârtia punea în spatele preoţilor cele mai mari fărădelegi. Şi câte alte minciuni şi vicleşuguri bolşevice! (»Păstorul sufletesc« Lugoş).

Dar vedeau ei, că până va mai fi o fărâmă de credinţă în sufletele Ruşilor, ei nu vor putea face nimic. Biserica nu e uşor s'o nimiceşti. E drept, că cea mai mare parte din biserici le-au stricat; (din 1000 de biserici câte erau în vreme de pace, au mai rămas 87 şi cine ştie până când), unele le-au schimbat în grajduri, altele în locuri de petrecere, teatru, cinemato-

graf, despoindu-le de toată podoaba, dar până mai erau credincioşi, se mai auzia şi numele lui Dumnezeu pe pământul păgân al Rusiei.

Atunci făcură ce făcură, scriseră cărţi, întocmiră planuri şi se porniră la luptă făţişă împotriva lui Dumnezeu.

Un fel de-a batjocori şi huli pe Dumnezeu este, că se adună la teatru, unde fac aşa ca şi cum ar fi la o judecătorie când se desbate o pără. Vin nişte oameni şi-l părăsc pe Dumnezeu, că este aşa şi aşa, de-ţi stă răsuflul când auzi. De bună seamă că Dumnezeu nu vine la judecata lor. Pe El îl închipuesc prin icoane în fel şi chip batjocorite. Martori fac nişte preoţi din oameni de rând, pe cari îi îmbracă în haine preoţeşti şi cari spun fel şi fel de grozăvenii. Apărător al lui Dumnezeu nu se află să fie nimenea. Şi atunci îl judecă aşa ca şi cum El ar fi pricina relelor din lume şi că acuma i-a venit şi Lui vremea să fie tras la răspundere şi găsindu-l vinovat trebue fugărit din sufletul omului, deoarece raiul şi cerul sunt minciuni bune pentru proşti. Un bolşevic nu va crede în Dumnezeu niciodată, zic ei.

Tot în teatru huiduesc pe Fecioara Maria şi pe Arhanghelul Gavril.

Altă hulă sunt nişte chipuri, cari arată pe Dumnezeu în cele mai neruşinate feluri, pe cari le lipesc în uliţe, pe case, să le vadă toţi trecătorii. Intr'un astfel de chip e arătat Dumnezeu ca un câine ce sare asupra oamenilor să-i muşte.

Intr'o gazetă de-a lor se scrie aşa: »Acest Dumzeu Tatăl, căruia voi îi slujiţi, este acest bătrân respingător (care face să-ţi întorci faţa de către el, pentru uriciunea lui) cu faţa de beţiv, stupid (prost) sub ochelarii săi, pe care vi-i înfăţişează această poză colorată. Şi uitaţi-vă la această altă poză: este tot el. Vedeţi aceşti aburi, cari se urcă spre dânsul în chip de porumbel şi de jur împrejur îngeri şi sfinţi îi astupă nasul, în vreme ce oamenii fug, este taina pe care popii voştri o numesc »purcederea sfântuiui Duh (Spirit)...

»Dumnezeu Tatăl şi sfântul Duh (Spirit) pe o altă foiţă se ceartă pentru părinţia lui Hristos, deasupra lor Maica Domnului: »Eu, eu ştiu« zice dânsa, aruncând o privire piezişă către o persoană nevăzută«.

Alta: »... Mântuitorul la nunta din Cana, întinzând nuntaşilor wodka (un fel de rachiu rusesc)... Sunt unii cari varsă, alţii beţi. Mirele se închină desfrânat către fecioara aşezată la dreapta sa şi Mântuitorul, cu un pahar mare dinainte zice: »Beţi dintru acesta toţi...« (»Păstorul sufletesc«).

Îţi stă mintea în loc când vezi atâta neruşinare omenească! Şi totuşi Dumnezeu se lasă hulit, huiduit de nemernici, căci îndelungată este mila şi răbdarea Lui.

Toţi pruncii şi tinerii din Rusia sunt adunaţi în nişte societăţi aşa numite »atee« (fără Dumnezeu), cari au de scop, de ţintă, să scoată şi cea mai mică urmă de credinţă din sufletele credincioşilor. Pentru aceasta ţin adunări, în cari hulesc datinile creştineşti şi săr-

bătorile. Aşa la Crăciunul din anul 1923 au ţinut în toate oraşele un »Crăciun fără Dumnezeu«, când s'au spus multe cuvântări, cântări şi dansuri cu tot felul de batjocoriri.

In lupta lor împotriva relgiei aceste societăţi sunt ajutate de stăpânire, care, nu îngădue să fie nimenea creştin în Rusia. Aşa în anul 1931 s'a oprit în ţara întreagă sărbătorirea Crăciunului. Stăpânirea ţinea ochii deschişi şi unde vedea, că porunca nu se împlinea, trimetea soldaţii, cari spărgeau uşile caselor şi-i duceau la închisoare pe cei aflaţi înlăuntru. Aşa făcură în Tiraspol, unde au stricat tot pomul de Crăciun, iar pe preot şi pe credincioşi i-au băgat în temniţă ca şi călcători de lege. S'a dat poruncă să se lucreze şi în sărbătorile Crăciunului şi la Anul Nou şi în toate sărbătorile.

La ei săptămâna n'are 7 zile ca la noi, ci numai 5, aşa ca să şteargă şi aici rânduiala creştinească, celor cinci zile le-au pus apoi nişte ciudăţenii de nume de te miri de unde le-au scos.

In Rusia nu poţi fi creştin. Nu poţi asculta nicio slujbă religioasă, fără teama, că acuma, ori cu ceva mai târziu, te pomeneşti întemniţat. Iată ce scrie gazeta românească »Curentul« 1932:

»In seara învierii, populaţia satului Dubaşari din Ucraina în frunte cu un preot, în mod discret (pe ascuns) au încercat să sărbătorească sfânta înviere la casa unui locuitor din marginea satului. Pe la orele 11. înainte de a se vesti »Hristos a înviat", autorităţile (stăpânirea) bolşevice prinzând de veste despre această »crimă« (fărădelege) a poporului au intervenit (s'au amestecat) şi au zădărnicit (împiedecat) serviciul divin (slujba dumnezească), iar preotul a fost arestat şi trimis pe jos la Tiraspol, unde urmează a fi judecat pentru »crima săvârşită contra principiilor (învăţăturii) comuniste« prin faptul că şi-a permis (îngăduit) să adune poporul şi să sărbătorească Invierea. Care va fi pedeapsa acestui preot, nu se ştie. Se poate însă prevedea, că va fi împuşcat sau exilat (trimis, aruncat, lăpădat) în Siberia.

Alţi bieţi ţărani, auzind sunetele clopotelor la bisericile dela noi, în ziua întâi de Paşti, pe la orele 12 s'au adunat într'o luncă (lângă o pădurişă) de pe malul Nistrului şi au început să cânte »Hristos a înviat«. Din partea noastră s'a putut vedea, că erau adunaţi cam 800—1000 locuitori, bărbaţi, femei şi copii. După jumătate de oră au venit în luncă circa (cam) 20 grăniceri bolşevici şi au cerut socoteală ţăranilor... Dat fiind numărul mare de ţărani, grănicerii s'au retras, iar credincioşii au continuat să cânte şi să se roage lui Dumnezeu«.

Pe la 3 ceasuri după amiazi au venit asupra lor vreo 300 de soldaţi călări şi s'au năpustit cu caii între ei, făcând o zarvă nemaipomenită. Apoi au tras cu puştile şi mitraliere în ei, culcându-i pe cei mai mulţi la pământ, scăpând cu viaţa cam 10 la sută, pe cari i-au băgat în temniţă. Pe cei omoriţi i-au îngropat pe toţi laolaltă într'o groapă mare la capătul satului.

Aşa stăm cu credinţa în Rusia şi cu minciuna despre pace şi libertate din învăţătura comunistă.

2. Nici *şcoala* şi nici *creşterea pruncilor* nu stau mai bine ca şi Biserica. In şcoală se cresc micii bolşevici după învăţătura cea scrintită a Statului. De altfel aici îşi arată Statul puterea, căci dela felul cum îşi creşte pruncii se poate aştepta la trăinicie ori nimicire. De bună seamă că în toată creşterea asta nici vorbă nu poate fi de datini creştineşti.

Părinţilor nu le este slobod să-şi boteze pruncii. Numele li-l dau bolşevicii: Augustina, Octombra, Novembra şi alte ciudăţenii de aceste. Abia trecut de câteva luni şi e luat din casă şi dus la un azil (loc unde se cresc pruncii cei fără părinţi) unde sunt împărţiţi după ani. Cum a ajuns să gângurească ceva e luat de lângă cei mai mărişori să n'audă cumva, că are o mamă, ori un tată şi dus cine ştie în care parte a ţării.

Cum a ajuns la anii de şcoală îl bagă la învăţătură. Asta pentru băieţi, căci fetiţele nu ţin şcoală decât de două ori la lună, când învaţă oarece citire şi scriere.

Invăţătorii numai oameni învăţaţi nu sunt. Pe cei vechi, oameni cu multă ştiinţă de carte, i-au omorît pe toţi şi a ajuns învăţător care cum a apucat şi care se bătea mai tare pe piept că e bolşevic.

La şcoală învaţă că nu este Dumnezeu; toată religia e o născocire a popilor, sărbătorile şi posturile e ruşine să le ţii. Mai învaţă fel de fel de jocuri şi cum să se îngrijească de sănătate.

Cari mai stau şi sunt lăsaţi la părinţi n'au nici un respect pentru ei. Un prunc care umbla la şcoală o făcu pe maică-sa să poarte cărţile de şcoală după el, să creadă ceilalţi prunci, că el aşa mare domn a ajuns, că are slujnică. Slujnica era maică-sa!

Pe toţi îi cresc laolaltă, băieţi, fete, până la 19 ani. Să fii curat, să-ţi grijeşti fecioria e o ruşine. Se poate închipui cum stau lucrurile şi cum se poartă aceşti tineri fără poruncitor. Abia au ajuns la 14—15 ani, că sunt plini de boli lumeşti.

Un tînăr de acesta se întâlneşte cu o doamnă pe uliţă dela care cere poşeta (bucsă pe care o poartă doamnele în mână). Doamna nu vrea s'o deie. Atunci el îi spune, că de nu i-o dă o muşcă de mână şi o va umplea de boală, căci el e sifilitic (boală de sânge). Pline sunt uliţele oraşelor de făpturi de acestea, cari pun mâna pe ce pot, fără să le poţi face nimic, pentrucă sunt mari bolşevici.

Fiecare tînăr e înscris într'o societate fără Dumnezeu şi se laudă că va scobori pe Dumnezeu din cer.

Pentru a căpăta oarece serviciu la stat tinerii cari mai ştiu de părinţi trebue să se lapede de ei, dacă cumva sunt creştini şi mai sunt încă în vieaţă. Aşa face (luăm numai o pildă scoasă între altele de gazeta noastră dela Orade »Vestitorul« dintr'o gazetă rusească) un Vasile Ţaricov: »Am rupt orice legătură cu tatăl meu ţăran din Borispol, deoarece în ultima vreme el a început să manifeste (să arate) înclinări spre a deveni kulaci (proprietar de pământ, gospo-

dar) din această pricină mă lapăd de el şi îl consider duşman (vrăjmaş) de clasă.« Aşa se lapădă şi o fată de tatăl său preot şi câţi alţii fac la fel! O gazetă scrie în fiecare zi despre lăpădările aceste de părinţi, încărcând pe tinerii nerecunoscători cu multe laude. Vai şi amar de capul lor!

3. E la mintea oricărui om, că dacă îţi făgăduieşte oarecine oarece, apoi şi trebue să se ţină de vorba dată, că de nu îl poţi socoti cu tot dreptul de om de nimică şi necinstit. D'apoi că de bolşevici numai asta se poate spune. Făgăduirâ şi mai făgăduesc celor neştiutori şi astăzi cerul şi pământul şi când sunt la adecă îţi trântesc pumnul în nas. Bună ispravă şi vrednică de laudă au făcut ei în tot locul, unde pun mâna, săracii! Năcazul e, că prea iese durerea afară şi prea bine se văd la lumina zilei lacrimile, când plângi. Şi lacrimile în Rusia curg, curg şi nu e cine să le şteargă!

După cum ne aducem aminte ciudat sună învăţătura comuniştilor *despre case*, adecă despre *locuinţele oamenilor*. Dar şi mai ciudat e felul cum s'au ţinut de ea. Ce departe se află învăţătura de ceea ce au făcut ei!

Casele la sate au rămas tot cu stăpâni, dar cum le toacă prin cap se pot muta unde vreau, fără să poţi zice o vorbă. La oraşe, însă, acolo e năcazul. Mulţi n'au unde să-şi plece capul. Mai trec dintr'o ospătărie în alta şi se mai feresc de relele vremii. Vai şi amar, apoi, şi de capul acelora, cari mai au

vreun adăpost. O casă mai măricică o împărţesc în mai multe camere (odăi, chilii) şi în fiecare şede câte o familie. De s'a spart cumva o fereastră şi nu vrei să te ude ploaia sub acoperemânt, ori să-ţi sufle vântul ţoalele şi sdrenţele ce le mai ai, rupi picioarele şi spatele unui scaun şi cu fundul lui acoperi spărtura. Vrei să mai fierbi şi tu ceva? Trebue să aştepţi mult şi bine până îţi vine rândul, căci sunt până la patru familii la o bucătărie. De bună seamă că la conducători nu stă aşa treaba. Ei nu duc lipsuri. Locuesc în case bine rânduite şi puţin îi doare capul de ce fac sărăntocii, pe cari i-au fericit (săraca fericire) cu bolşevismul.

4. Cu *plugăritul*, apoi, se lovirâ cu capul de pereţi. Aici-i buba cea mai mare pentru bieţii oameni. La ce a ajuns plugăritul în Rusia, e nemai pomenit!

»Pentru a ajunge să conducă Rusia, conducătorii bolşevici, trâmbiţau dela un capăt la altul al ţării, ura contra burghezilor (adecă contra celor bogaţi) şi spuneau că ajungând la putere, vor lua dela cei bogaţi şi vor da celor săraci. Cu această propaganda au câştigat de partea lor toată sărăcimea oraşelor şi, în mică parte, şi muncitorimea satelor.

După ce au ajuns conducători, bolşevicii au împărţit populaţia în trei clase: 1 bogătaşi, numiţi »culaci,« 2. gospodari de mijloc, numiţi »serednici« şi 3. săraci, numiţi »nezamojnici.«

In clasa I. erau rânduiţi toţi aceia ce în timpul ţarismului au fost: funcţionari superiori, magistraţi,

ofiţeri, poliţişti, jandarmi, gospodari mai de frunte, preoţi, călugări, etc., etc. Aceştia au fost primii jefuiţi, parte din ei omoriţi şi parte îndreptaţi pe drumurile iadului Siberian. Faţă de aceştia, călăii roşii, nu aveau nici o milă şi dacă nu-i trimiteau în Siberia, sau omorau, îi lăsau muritori de foame pe drumuri. Această clasă a dispărut cu totul, astăzi nu se mai găsesc »culaci« în întreaga Rusie.

In clasa II. au fost rânduiţi: foştii funcţionari mai mici, comercianţii, diferiţi profesionişti şi ţărani, gospodari mai de mijloc, etc. Aceştia, la început erau primiţi la lucru şi li se dădea pâinea de toate zilele. După ce s'a terminat cu averea furată dela »culaci«, a venit rândul »serednicilor«. Fără milă li s'a jefuit şi acestora ultima zdreanţă din casă, iar dacă au încercat să se împotrivească s'au pomenit cu spânzurători şi cu formarea convoaelor şi trimiterea în spre Siberia. Şi din această clasă au rămas foarte puţini până astăzi.

In clasa III. au întrat: foştii puşcăriaşi, vagabonzii (oameni fără căpătâui) lustragiii, măturătorii de stradă, ucenicii-meseriaşi, cu un cuvânt toată pleava oraşelor şi satelor. Dintre aceştia au fost aleşi »nacealnecii« (conducătorii) tuturor serviciilor, ofiţeri, poliţişti şi în toate funcţiunile mari şi mici. Această clasă hotăreşte astăzi de soarta celor peste 100 milioane de creştini.

Majoritatea (cea mai mare parte) acestei clase se compune din evrei, căci iată ce ne spune colonelul X (am fost rugaţi să nu-i pomenim numele) refugiat nu

de mult la noi: *„Majoritatea conducătorilor principali (mai de frunte) din Rusia-Sovietică sunt evrei". Nu ştiu dacă este vreun judecător, poliţist s'au ofiţer, de religie creştină. „Evreii au ştiut cum să-şi aranjeze situaţiile imediat după începerea revoluţiei, ajutând mult la întronarea regimului comunist".*

Clasa IV. numită de refugiaţii din Rusia *clasa „golanilor"* este văzută de bolşevici ca prima clasă cu cele mai mari drepturi la o viaţă uşoară şi plăcută. Ei scot ultima bucăţică de pâine din casa gospodarului şi tot ei au grija ca toţi gospodarii-ţărani să fie lăsaţi muritori de foame şi aruncaţi hrană sălbăticiunilor, prin pustietăţile Rusiei.

Până în anul 1928 cu toate jafurile şi fărădelegile săvârşite de bolşevici, gospodăriile ţărăneşti au fost lăsate în pace; ţăranii erau lăsaţi să trăiască, aşa cum s'au trezit, în gospodăriile lor şi să-şi muncească ogorul. Erau atăcaţi numai după strângerea recoltei când li se lua toată truda muncii, lăsându-li-se numai atât cât aveau nevoe de a trăi de pe o zi pe alta.

Incepând din vara anului 1928 autorităţile bolşevice au trimis »golanii« prin toate satele Rusiei dându-le poruncă să desfiinţeze gospodăriile şi să le în locuiască cu »colhozuri«, adecă gospodarii să treacă cu toată averea lor în stăpânirea bolşevicilor, să trăiască toţi la un loc şi să muncească din porunca »golanilor«. De făgăduelile »golanilor« mulţi gospodari s'au lăsat înşelaţi, predându-se cu tot avutul la »colhoz«.

In »colhozuri« era cea mai neagră mizerie; mun-

ceau bieţii ţărani din noapte în noapte, nu aveau timp de odihnă, copiii erau luaţi dela părinţi şi daţi, să fie crescuţi la aziluri (nu mai ştiau de mamă şi de tată) şi din zi în zi necazurile erau mai mari.

Ţăranii, cari nu intraseră de bună voe în »colhozuri« erau jefuiţi de tot ce le mai rămaseră şi arestaţi, în masă (întreg satul) erau trimişi în Siberia, unde cea mai mare parte, au murit de frig şi de foame.

Văzând bieţii ţărani, cari încă n'au fost arestaţi că nu se zăreşte nici o scăpare, de nicăirea şi ne mai având ce face în satele lor şi-au luat lumea în cap refugiindu-se prin ţările vecine . . .« (Serghie Florescu, Cuvânt Moldovenesc, 38—1932).

Citindu-le acestea, am vrea oare şi o mai bună dovadă? Iată ce spunea un refugiat în Martie 1932: »Auzim şi noi aici la dumneavoastre, că mulţi săteni cred că dincolo e raiul pe pământ. Să fim aduşi noi la sate să povestim ce ştim, ce-am văzut şi ce-am pătimit. Să le spunem noi cum este pâinea de rea acolo, cum am ajuns robi cu toţii, cum ne-au fost ridicaţi părinţii, cum n'avem voie să ne închinăm şi suntem mânaţi ca boii la munca câmpului şi în toate părţile, iar drept răsplată ni se dă atâta grâu cât să nu murim de foame. Să le povestim cum se face judecata comuniştilor, cine sunt azi conducătorii şi ce a mai rămas din lumea veche.

Să le spunem ce înseamnă colectivizarea. S'a făcut o colectivizare a oamenilor cari au ajuns vite colectivizate.

De ţi-a ouat găina, comisarul satului trebue să ştie şi de cumva s'a spart oul, trebue să-l laşi acolo până trece revizia să-l vadă spart, căci altfel e vai şi amar de capul tău.

Când s'a făcut numărătoarea cloştelor s'a pus în vedere că de va muri vreun puiu, să-l atârne (agaţe) de gard ca să fie notat de revizie. De moare însă un om, bună pace, poate să-l mănânce şi câinii, de mai are satul vreun câine, căci comuniştii nici câini nu te lasă să ai în curte (ocol) ca nu cumva să mănânce vreun bostan din acei scrişi de revizorii controlori.

Când ne-am plâns, ni s'a spus că va fi şi mai rău. Cinci ani trebue să suferim cu toţii. Câţi vor rămâne în aceşti cinci ani în viaţă, câţi vor muri de foame şi de muncă din zori şi până 'n noapte târziu, Dumnezeu ştie.

In amurg (către seară) făceam cu rândul la mulsul *„vacilor colectivizate"* şi ele. De sărea vreun strop pe mână îl lingeam ca să ne mai aducem aminte de gustul laptelui. De se tăia vreun porc pentru ospăţul comisarilor şi ni se dădea şi nouă o bucăţică de şoric (sor), era mare lucru şi acel comisar era cel mai bun om.

— Carne de vită, odată pe lună, şi atunci de-ţi venea rândul; şi de erai mai îmbujorat la faţă şi li se părea că încă trăieşti bine, treceai între cei fără drepturi.

Când întrebam ce se face cu atâtea vite ce ies din sat, ni se răspundea că sunt pentru armată, pen-

tru batraci. Fiii de culaci nu trebue să mănânce, că destul au mâncat ei bine altădată.

Mai târziu am făcut şi eu armată şi am văzut că tot minciună era... Pe urmă am văzut la Odessa cum vitele şi cerealele erau încărcate pe vapoare. Marinarii de pe vasele streine ne spuneau că le cumpără aproape fără bani! (»Universul«, 30 Dec. 1931).

De bună seamă că pe lângă o astfel de gospodărie şi roada pământului e mai puţină. Aşa în 1928 era numai jumătate ca în vreme de pace. In 1931 cu 20% (procente, perţente) mai puţină, cu toate că n'au însămânţat atâta şi lucrarea pământului o fac cu maşini de tot felul. Grâul n'ajunge nici pentru trebuinţa poporului şi totuşi îl vând peste graniţă numai să capete bani streini. Ba s'au dat şi la fărădelegi ca acelea să falşifice banii unei ţări cu numele Letonia, numai să prindă ceva. Banul lor în ţara lor nu-i privit cu ochi buni.

Spune apoi, o gazetă de a lor, că dintre 364 cai pentru plugărit 60% (procente) nu pot lucra nicidecât, 30% abia mai pot face ceva şi numai a 10 parte sunt buni de lucru. Ba nici n'au ce le da să mănânce câte două zile întregi, când îi adapă odată la zi.

Scumpetea e cum nu s'a mai auzit! Cam pe la Crăciun în anul 1931 se vindea într'un oraş kilogramul de unt cu 18 ruble, adecă 1440 lei. Lapte nu aflai deloc. In alt oraş o perie de dinţi o puteai cumpăra numai cu 320 lei, o pereche de ciorapi (strinfli) cu

1369 lei, un kilogram de carne de puiu 400 lei. (»Sentinela catolică«, Iaşi).

Sărăcia încă e mare. Pâine nu prea afli. Pentru a ajunge la toţi se împărţeşte în porţii tare mici. Carne nici vorbă. Tot la o lună, ba şi la 3 luni li se dă o porţie mică să-şi mai aducă aminte cum arată. Să mai poată cumpăra câte ceva, vând tot ce mai au prin casă de preţ, inele, cruci, cu un cuvânt tot ce le-ar aduce oarece bani.

Oraşele sunt pline de cerşitori flămânzi, zdrenţoşi, plini de bube şi fel de fel de boli, cari umblă cu grămada pe uliţă, prin ospătării, ori se adună, înaintea unei Biserici unde a mai rămas Biserică şi sunt în stare să tragă haina de pe tine, de nu le dai bani, ori mâncare.

5. Rămâne să mai vedem cum îi suciră bolşevicii grumazul şi învăţăturii despre *pace, frăţietate şi libertate*. Şi aici, ca în toate celelalte, numai jale şi plâns ne aşteaptă.

Au adus bolşevicii pace, frăţietate şi libertate? Dar cum au ajuns ei stăpâni în Rusia? Oare nu aşa că au omorît pe împărat şi pe toţi aceia cari nu voiau să ţină cu ei? Nu sunt ei aceia, cari cheltuesc sudoarea bietului plugar de la sate, muncitor fără nicio plată ca o vită — barem vita capătă de mâncare, dar omul moare de foame — pentru arme şi muniţiuni. Nu ei sunt aceia, cari sunt gata să sară în spatele tuturor neamurilor de pe faţa pământului, de n'ar fi la mijloc frica? Ori ce fac ei la graniţele noastre? Nu

cele mai groaznice omoruri? Oare nu Bolşevicii sunt aceia, cari până în anul 1926 au omorît: 28 episcopi, 1219 preoţi, 6000 învăţători şi profesori, 9000 doctori, 54.000 ofiţeri, 260.000 soldaţi, 70.000 poliţişti, 12.950 proprietari, 355.250 alţi cărturari, 193.200 lucrători şi 815.100 ţărani?

Oare nu temniţele Rusiei gem de osândiţi pe cari din clipă în clipă îi aşteaptă spânzurătoarea, puşca, ori iarna veşnică a Siberiei?

Frăţietate? Aşa înţelege bolşevicul frăţietatea, ca el conducător să se îmbuibe în bunătăţi, iar cel de sub poruncă să moară de foame? In unele părţi li s'a luat plugarilor şi cel din urmă kilogram de grâu pentru a-l vinde peste hotare. Frăţietate e, apoi că în mine lucrătorii primesc 18 ruble pe zi, iar inginerii 180 de ruble? Frăţietate? Minciună!

Libertate? Nu poţi spune nimic, nu te poţi plânge de nimic, căci la spate te păndeşte temniţa. Asta-i libertate? Să nu te poţi duce tu la sfânta slujbă, să-ţi strice biserica şi s'o facă grajd, să te o moare ca pe un câine fără nicio judecată? Să mături tu poporul de la graniţă pe un loc de 20 km. să nu poată trece cumva în ţara vecină şi de-l găseşti pe careva în întinsul ăsta să-l împuşti fără nicio socoteală?

6. *Desmăţul* şi *destrăbălarea* nu mai au margini. Muierile nu mai ascultă de bărbaţi. Se însoţesc cu cine le place şi de li s'a urît cu unul, fac despărţenie şi s'apucă de altul. Fete nepătate nu mai afli. Tineretul e stricat şi plin de toate boalele.

La început bolşevicii luară datina de a umbla în pielea goală fără nicio ruşine. Aşa se duceau pe uliţă, pe la ospătării, prin tot locul. Şi numai când îşi dete seama stăpânirea, că e totuşi prea sălbatic, le-a poruncit să se îmbrace.

Tu pe muierea ta nu mai eşti stăpân. Nu-ţi place ceva, fără vorbă te lasă acolo. Familie, dragoste de mamă, tată şi prunci, nu mai este. Muierile sunt în stare să-şi vândă trupurile pentru o pereche de ciorapi, pentru nişte inele!

Toată frica şi tot respectul de legea dumnezeească s'a dus ca fumul şi legea deavolului e împlinită.

Aşa stă Rusia. Starea asta ar fi buni bucuroşi să ne-o împrumute şi noauă, numai cu unele schimbări. Spun că dacă ar pune stăpânire pe noi »întâi ar alunga pe toţi moldovenii (Românii). I-ar împrăştia, cât îi Rusia de mare, ar umplea Siberia cu ei până hăt departe în spre Manciuria. Ca să nu se poată întâlni moldovan cu moldovan, nici soţ cu soţie, nici copii cu părinţii lor, nici fraţii cu surorile, ori între ei. Apoi în locul celor alungaţi ar aduce mongoli de cei sălbatici şi bolşevizaţi şi alte neamuri de pe întinsul Rusiei. Ar lua apoi tot pământul, l-ar comuniza, ar face colhozuri şi nimeni n'ar putea trăi aci afară de comuniştii străini cei mai îndărătnici, ce i-ar statornici la graniţa din spre România« (Cuvânt Moldovenesc, 10, 1932).

Cu tot răul din Rusia se mai află şi unii cari îi laudă. Aştia, ori au fost bine plătiţi să spună minciuni,

ori nu i-au lăsat să cunoască starea adevărată. Iată ce spune un refugiat: »Acum doi ani a venit o comisiune streină. Intre ostaşii cari au fost puşi ca pază la automobile a fost şi el. Vizitatorii streini au fost conduşi la sute de km. ocolindu-se satele unde era mizeria (sărăcia) şi nemulţumirile mai mari şi aduşi să vadă câteva locuri unde comuniştii în vederea acestei vizite au adus tractoare, maşini agricole, au făcut însămânţări din vreme. Au umplut grajdurile cu cirezi de vite, au cărat din alte părţi cereale (bucate) umplând magaziile (»Universul« 30 Dec. 1931). De bună seamă, că străinii au avut ce lăuda, căci ce au văzut cu ochii numai bine şi frumos se arăta. Insă, Doamne, ce minciună era şi aici la mijloc!

Aceasta e starea Rusiei de sub stăpânirea bolşevică. De bună seamă că pe unul fiecare ne apucă groaza numai gândindu-ne la soarta celor de dincolo, dar când ar fi să ne pomenim tocmai sub biciul bolşevic? Doamne păzeşte! Insă aceasta, să nu uităm, că noi o hotărîm. De nu ne vom griji ţara, acolo vom ajunge. Cu fiecare răutate a noastră ne apropiem de »iadul bolşevic.«

Avem două datorii: una, de a ne ruga pentru cei din Rusia, căci cu atâta îi putem ajuta, şi a doua să ne ferim de minciunile despre fericirea învăţăturii comuniste şi »raiului bolşevic,« căci bunul Dumnezeu ne va ajuta să trecem şi peste aceste vremuri grele şi după măsura în care am păzit, ni se va da şi plata.

Dumnezeu cu noi!

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII -IAŞI-

1984

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IAȘI-

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY